MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI

MAGISTRAT DR. PAUL COPPINI

Seduta ta' l-4 ta' Novembru, 2009

Citazzjoni Numru. 44/2008

Maggur Claudio Terribile AFM

vs

Prim Ministru
U
Il-Kmandant tal-Forzi Armati ta' Malta.

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ġuramentat ta' l-attur, li permezz tiegħu, wara li ppremetta illi:

Illi r-rikorrent huwa impjegat tal-Armata ta' Malta (AFM), bħala fizzjal ikkummissjonat u fil-preżent bir-rank ta' Maġġur, waqt li ilu impjegat mal-AFM mill-ewwel ta' Frar tal-elf disa' mija u disgħa u tmenin (1989);

Illi l-proċeduri tal-promozzjoni fil-każ ta' fizzjal ikkummissjonat tal-AFM huma regolati permezz ta' numru

ta’ Policy Documents miġbura fil-handbook hekk imsejjaħ ‘The AFM Officer’ Career Handbook’, hawn anness u mmarkat dok CT1, kif ukoll mil-leġislazzjoni sussidjarja 220 tal-2003;

Illi mill-grad ta’ Logotenent sabiex issir Kaptan trid tagħmel eżami u tgħaddi, u minn Kaptan sabiex issier Maġġur trid tagħmel eżami u tgħaddi, iżda wara dan il-proċess sabiex minn Maġġur issir Tenent Kurunell m’hemmx ħtieġa ta’ eżami iżda l-promozzjoni ssir b’rakkomandazzjoni bbażata fuq effiċjenza, anzjanita’ u għażla biex timtela vakanza.

Illi r-rikorrent għandu l-kwalifiki kollha li tirrikjedi l-Liġi sabiex jigi elevant elevat għall-grad ta’ Tenent Kurunell u senjatament għandu l-effiċjenza u l-anzjanita;

Illi fit-tnejn 92) ta’ Novembru 2007, ittieħdet deċiżjoni mill-Prim Ministru fuq rakkomandazzjoni tal-Kmandant tal-Forzi Armati ta’ Malta fejn it-tenent Kurunell Ian Ruggier, Tenent Kurunell Mario Borg u Tenent Kurunell Martin Sammut ingħataw promozzjoni mill-grad ta’ Maġġur għall-grad ta’ Tenent Kurunell u dan skond kif jirriżulta mill-provi waqt is-smiegħ tal-kawża;

Illi din id-deċiżjoni saret minkejja illi 1) Ir-rikorrent ilu f’Command Appointment għal dawn l-aħħar tnax-il-sena. 2) Ir-rikorrent kellu aktar senjorita’ mill-persuni hawn fuq indikati. 3) kif ukoll ir-rikorrent għandu l-kriterju ta’ l-effiċjenza, liema kriterju joħorġu mir-rapporti kunfidenzjali li jsiru kull sena mis-superjur ta’ fuqu hekk kif jidhru fil-Confidential Reports personali tar-rikorrent. 4) Ir-rikorrent ġie rikonoxxut min-naħa tal-AFM għas-servizz effiċjenti u twil tiegħu billi l-istess AFM ddekoratu pubblikament fis-sena 2007 permezz ta’ midalja għal-*Long and Efficient Service;*

Illi għalhekk id-deċiżjoni tal-Prim Ministru fuq ir-rakkomandazzjoni tal-Kmandant tal-Forzi Armati hija waħda mhux biss abużiva u llegali imma diskriminatorja u *ultra vires* ai termini tal-Artikolu 469A tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta’ Malta kif ukoll tal-Liġi tal-Forzai Armati ta’ Malta

u l-avviż legali 91 (leġislazzjoni sussidjarja 220 tal-2003) rigward regolament dwar in-nomini u l-kundizzjonijiet tas-servizz tal-forza regolari tal-Forzi Armati ta' Malta.

Talab lill-konvenuti jgħidu għaliex m'għandhiex din il-Qorti:

1. Preliminarjament tieħu l-passi kollha neħtieġa sabiex il-pożizzjoni tar-rikorrent ma tkunx preġudikat stanti li jinsab il-biża jkun hemm diffikultajiet fuq il-post tax-xogħol waqt dawn il-proċeduri.

2. Tiddikjara illi l-imsemmija deċiżjoni tal-konvenuti hija abusiva tal-konvenuti hija abużiva, illegali, diskriminatorja fil-konfront ta' l-attur u *ultra vires;*

3. Tiddikjara għalhekk illi l-imsemmija deċiżjoni tal-konvenuti hija nulla, invalida u mingħajr effett u konsegwentament;

4. Tordna li l-attur jiġi mgħolli għal grad ta' Tenent Kurunell u dan taħt dawk il-provvedimenti xierqa u opportuni li jogħġobha tagħti din l-Onorabbli Qorti;

B'riserva għal kull azzjoni ta' danni kontra l-konvenuti u bl-ispejjeż kontra l-konvenuti illi huma minn issa nġunti għas-subizzjoni.

Rat ir-Risposta ġuramentata tal-konvenuti li biha eċċepew illi:

1. Illi preliminarjament il-Prim Ministru qed jiġi imħarrek inutilment billi ai termini ta' l-artikolu 181B(1) huwa l-Kap tad-Dipartiment li għandu jitħarrek f'kull ċirkostanza li tikkonċerna tali Dipartiment, u f'dan il-każ jeżisti l-Kap Kmandant tal-Forzi Armati li waħdu jista' jitħarrek għal dan il-għan.

2. Illi fl-ewwel lok din l-Onorabbli Qorti m'għandha ebda ġurisdizzjoni biex tissindika l-organiżazzjoni interna tal-Forzi Armati ta' Malta billi ai termini ta' l-artikolu 469A miżuri li jirrigwardaw l-organiżżazzjoni interna tad-Dipartimenti u l-entitajiet tal-

Gvern huma esklużi mid-definizzjoni ta' "att amministrattiv" f'dak l-artikolu u jaqgħu barra mis-sindakabilita' ġudizzjarja.

3. illi inoltre u bla preġudizzju għas-suespost, l-esponenti jeċċepixxu n-nuqqas ta' fundament ġuridiku għall-azzjoni ta' l-atturi stante illi ma jeżisti ebda dritt taħt il-liġi li wieħed jieħu promozzjoni.

4. Illi l-esponenti qegħdin jeċċepixxu wkoll u mingħajr perġudizzju għas-suespost illi l-premessi ta' l-azzjoni in kwantu jistgħu skond id-dikjarazzjoni tar-rikorrenti jkunu diretti għall-kisba ta' dikjaraqzzjoni ta' responsabbilita' għad-danni huma infondati fil-fatt u fid-dritt u dan peress li ma hemm l-ebda ness ta' kawżali bejn l-aġir ta' l-esponent u kwalunkwe danni li jistgħu jkunu pretiżi mill-attur.

5. Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, ai termini tas-subinċiż (5) ta' l-Artikolu 469(A) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, annullament ta' att amministrattiv kommess minn awtorita' pubblika ma twassalx għal għlti ta' danni sakemm ma jiġix ippruvat li l-awtorita' aġixxiet *in mala fede,* b'mod irraġjonevoli tiġi miċħuda taħt kull setgħa oħra. Għaldaqstant, kwalunkwe talba għal likwidazzjoni u ħlas ta' danni tkun inakkoljabbli.

6. Illi fil-mertu u bla preġudizzju għas-suespost l-allegazzjonijiet ta' l-attur huma infondati fil-fatt u fid-dritt.

7. Illi l-ġudizzju ta' l-esponent dwar il-promozzjonijiet li ngħataw fl-Armata kien wieħed ġust, skond il-liġi u b'osservanza tal-prinċipji tal-ġustizzja naturali u għalhekk l-esponenti la aġixxew ultra vires u lanqas b'abbuż ta' poter.

8. Illi fil-proċess biex jimtlew vakanzi fil-gradi u r-rwoli differenti tal-Forzi Armati ta' Malta jitqiesu diversi fatturi u kriterji u mhux biss anzjanita' u kwalifiki kif qed jallega l-attur, liema fatturi u kriterji ġew meqjusa komplessivament biex hekk ingħataw il-promozzjonijiet in kwistjoni.

Illi għaldaqstant dan ir-rikors għandu jiġi respint fl-intier tiegħu billi:

a) l-ewwel talba ma tistax tintlaqa’ stante li, apparti li hija vaga, hija wkoll ibbażaa fuq allegazzjonijiet mhux pruvati – u li ma jistgħux jiġu pruvati għax huma inveritjieri – li għalhekk din il-Qorti b’ebda mod m’għandha taċċettahom. Jekk ir-rikorrent qed jipprova jżomm lill-esponent milli jwettaq ċerti affarijiet ipotetiċi ċertament li, dato ma non concesso li jeżisti xi rimedju għal tali ċirkostanzi, din ċertament m’hijiex l-azzjoni idoneja għal talba bħal dik;

b) it-tieni talba lanqas m’għandha tintlaqa stante li ma kien hemm xejn abbużiv, illegali jew diskriminatorju fl-aġir ta’ l-esponenti;

c) għaldaqstant lanqas it-tielet talba ma tista’ loġikament tintlaqa’;

d) ir-raba talba hija assolutament in akkoljabbli stante li jekk kemm-il darba ssib favur ir-rikorrent ai termini ta’ l-artikolu 469A din il-Qorti tista’ biss tordna lill-esponent Kap Kmandant tal-Forzi Armati sabiex jirrikonsidra d-deċiżjoni tiegħu u mhux tordna li jagħti promozzjoni lil xi persuna partikolari. Altrimenti, ikun seħħ indħil ġudizzjarju illeċtu f’affarijiet amministrattivi b’dannu għas-separaqzzjoni ta’ poteri fl-Istat.

Rat il-verbal tagħha tal-25 ta' Marzu 2009 fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza dwar l-ewwel żewġ eċċezzjonijiet preliminari tal-konvenuti.

Semgħet it-trattazzjoni tad-difensuri rispettivi dwar dawn l-eċċezzjonijiet.

Rat l-atti l-oħra tal-kawża.

Ikkunsidrat:

Illi permezz ta’ l-ewwel eċċezzjoni preliminari tagħhhom il-konvenuti jikkontendu illi l-Prim Ministru ġgie mħharrek inutilment, billi a tenur ta' l-artikolu 181B (1) huwa l-Kap tad-Dipartiment li għandu jitħarrek f'kull ċirkostanza li tikkonċerna tali Dipartiment, u f'dan il-każ jeżisti l-Kap Kmandant tal-Forzi Armati li waħdu jista' jitħarrek għal dan il-għan.

Mhux kontestat li l-attur huwa ngaġġat mal-Forzi Armati ta' Malta, enti pubblika li tista' tiġi konsidrata dipartiment governattiv bħall-oħrajn, bil-kap tiegħu ikun il-Kap Kmandant tal-Forzi Armati ta' Malta, li allura skond dan l-artikolu għandu r-rappreżentanza tal-Gvern fl-atti u fl-azzjonijiet li jikkonċernaw dan id-dipartiment partikolari. Imma l-attur fil-premessi tiegħu jgħid illi d-deċiżjoni li qed tiġi kontestata ittieħdet mill-Prim Ministru, għalkemm fuq rakkomandazzjoni tal-konvenut l-ieħor. Jekk allura għad jirriżulta mill-provi li tali deċiżjoni tassew ittieħdet mill-Prim Ministru u l-attur kellu jingħata raġun fl-ilmenti tiegħu, il-Qorti tkun trid neċessarjament tordna lill-istess Prim Ministru wkoll biex jibdel tali deċiżjoni ħalli s-sentenza tagħha tkun verament effettiva. L-ewwel eċċezzjoni għalhekk mhix ġustifikata.

Bit-tieni eċċezzjoni tagħhom il-konvenuti jgħidu illi din il-Qorti m'għandha ebda ġurisdizzjoni biex tissindika l-organiżżazzjoni interna tal-Forzi Armati ta' Malta, billi ai termini ta' l-artikoli 469A tal-kap. 12 miżuri li jirrigwardaw l-organiżżazzjoni interna tad-Dipartimenti u l-entitajiet tal-Gvern huma esklużi mid-definizzjoni ta' "*att amministrattiv*" f'dak l-artikolu u jaqgħu barra mis-sindikabilita' ġudizzjarja.

Kif jistqarr l-attur fir-Rikors promotur tiegħu din il-kawża għamilha taħt l-artikolu 469A tal-Kap. 12, li jagħti ġurisdizzjoni lil Qorti bħal din tistħarreġ azzjoni amministrattiva. Imma l-konvenuti jikkontendu illi promozzjoni ta' membru fil-Forzi Armati għandha titqies bħala kwistjoni ta' organiżżazzjoni jew amministrazzjoni nterna tad-dipartiment konċernat, li skond dan is-subinċiż (2) ta' dan l-artikolu hija speċifikament esklużа mill-iskrutinju tal-qrati.

Din pero' ma kienitx il-fehma tal-Qorti ta' l-Appell[1] li fuq kwistjoni simili fejn l-attur ukoll kien qed jilmenta li ma ngħatax il-promozzjoni li kien jistħoqlu, ddeċidiet illi:

"*Il-kontestazzjoni fil-kawża odjerna hija li filwaqt li l-appellant jargumenta li d-deċiżjoni li qed jipprova jimpunja ttieħdet bl-għan ta' organiżżazzjoni interna, u kwindi ma taqax fid-definizzjoni ta'* ***'egħmil amministrativ'*** *taħt l-Artikolu 469A, l-appellat jinsisti li l-pożizzjoni legali hija eżattament l-oppost.*
Sfortunatament il-liġi ma tiddefinix il-frażi ***'organiżżazzjoni jew amministrazzjoni interna'****. Fis-sentenza tagħha tas-7 ta' Ottubru 2005 fl-ismijiet* ***Edward Paul Tanti v. Segretarju Amministrattiv tal-Uffiċċju tal-Prim Ministru****, din il-Qorti irriteniet illi: 'Għalkemm huwa minnu li d-definizzjoni ta'* ***egħmil amministrattiv*** *teskludi 'xi ħaġa li ssir bl-għan ta' organizzazzjoni interna jew amministrazzjoni interna fl-istess awtorita'. 'Din l-esklużjoni ma tirreferix għal deċiżjoni bħal dik li qed jilmenta minnha l-appellant - ċioe' jekk hu għandux jingħata pensjoni skond il-grad li bih huwa spiċċa minn maċ-ċivil jew il-grad ekwivalenti għax-xogħol li effettivament kien jagħmel - iżda tirreferi biss, kif jindika l-użu tal-kelma 'interna', għal affarijiet organiżżattivi u amministrattivi interni ta' l-awtorita', bħal per eż. tqassim ta' xogħol, orarji ta' xogħol, proċeduri ta' kif isir ix-xogħol fi ħdan dik l-awtorita'.'*

In oltre jidher li fir-redazzjoni ta' l-Artikolu 469A, il-leġislatur kien in parti ispirat mill-pożizzjoni legali taħt id-dritt amministrattiv franċiż. Fil-fatt, mhux biss ir-raġunijiet li għalihom jista' wieħed jitlob stħarriġ ġudizzjarju ta' att amministrattiv huma simili, iżda anki taħt id-dritt amministrattiv Franċiż, l-hekk imsejħa 'mesures d'ordre interieur administratives' ma jistgħux jiġu mistħarrġa mit-tribunal amministrattiv. L-awturi ***L. Neville Brown u John S. Bell*** *fil-ktieb tagħhom French Administrative Law (ed. 1993 pag. 154 -155) jgħidu hekk:*

---

[1] Appell : Nikol Borg vs Segretarju Permanenti fl-ufficcju tal-Prim Ministru : 27.01.2006

'The French draw a distinction between 'actes administratifs' and those measures which may be regarded as no more than the administration putting its own house in order. Such domestic 'house-rules' are described as measures of purely internal organisation within the administration (mesures d'ordre interieur administratives) and are not normally open to judicial review at all. Thus one cannot challenge a departimental circular giving advice (as distinct from directives) on the interpretation of a statute; nor an instruction about school uniform or curricula… A similar attitude is taken towards disciplinary measures in the armed forces… But above a certain point the administrative measure may become, because of its gravity, an acte administratif within the cognizance of the administrative judge (see CE 26 January 1966 Davin, where the peremptory expulsion of a pupil from a state school was adjudged so grave a sanction as to fall outside the category of such 'measure', and to be an acte administratif open to judicial review).'

Fil-fehma ta' din il-Qorti d-deċiżjoni tal-konvenut li l-appellant Borg ma jingħatax il-promozzjoni b'effett immedjat ma hijiex miżura intiża għal organiżżazzjoni jew amministrazzjoni intera, stante … li l-kwistjoni dwar jekk persuna tavanzax fil-karriera tagħha fis-servizz pubbliku hija kwistjoni li primarjament tolqot lil dik il-persuna, u ma tikkonċernax l-amministrazzjoni interna per se. In oltre l-aspett finanzjarju ta' għoti ta' promozzjoni jew nuqqas ta' tali għoti huma ta' ċerta importanza għall-uffiċjal pubbliku konċernat, u tali aspetti ċertament ma jistħoqilhomx li jiġu ekwiparati ma' dawk ta' miżura merament ta' organiżżazzjoni jew amministrazzjoni interna.

Jidher ukoll li anki fi Franza deċiżjonijiet dwar kundizzjonijiet ta' l-impieg tal-persuni ingaġġati fis-servizz ċivili ma humiex ikkunsidrati bħala miżura ta' amministrazzjoni interna, stante li dawn jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tat-tribunali amministrattivi. Fil-fatt, l-istess awturi L. Neville Brown u John S. Bell (op. cit. pag. 200) jgħidu hekk:

'Where administrative law is applicable, complaints by civil servants and other public servants about their salary rights, pensions, and ***entitlement to promotion*** *take up a considerabe amount of time of the administrative courts*."

In vista għalhekk ta' din il-ġurisprudenza daqstant inekwivoka f'dan ir-rigward, din il-Qorti ma ssib ebda eżitazzjoni biex tiċħad ukoll din l-eċċezzjoni.

Għal dawn il-motivi, filwaqt illi tirrespingi dawn l-eċċezzjonijiet preliminari tal-konvenuti, tiddikjara illi din il-Qorti hija kompetenti u għandha ġurisdizzjoni tieħu konjizzjoni tat-talbiet attriċi, u għalhekk tħalli l-kawża għall-kontinwazzjoni.

L-ispejjeż ta' din is-sentenza preliminari għandhom jiġu ssoportati mill-konvenuti.

< Sentenza In Parte >

--------------------------------TMIEM--------------------------------